

Časopis pro pěstování matematiky

Josef Bílý

Eugen Bunickij zemřel

Časopis pro pěstování matematiky, Vol. 78 (1953), No. 3, 287--290

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/117088>

Terms of use:

© Institute of Mathematics AS CR, 1953

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

EUGEN BUNICKIJ ZEMŘEL

Dne 7. srpna 1952 zemřel v Praze ve věku 78 let EUGEN BUNICKIJ, lektor matematiky na bývalé přírodovědecké fakultě university Karlovy.

Eugen Bunickij se narodil 16. června 1874 v Simferopolu na Krymu. Po ukončení studia matematiky na universitě v Oděse působil jako učitel matematiky na několika školách, naposled na gymnasiu v Oděse. V listopadu 1903 byl prohlášen magistrem matematiky. V roce 1904 a 1905 působil jako docent na universitě v Oděse. V roce 1906 a 1907 byl v Göttingen. Od r. 1910 byl trvale docentem na universitě v Oděse. Dne 6. března 1918 byl prohlášen doktorem matematiky a dne 31. května 1918 byl jmenován profesorem novorossijské university v Oděse, kde působil do roku 1922.

Na přírodovědecké fakultě university Karlovy přednášel E. Bunickij od r. 1931 o matematice jako hostující profesor a od 1. května 1935 jako smluvní lektor. Za války žil po uzavření českých vysokých škol z nepatrné penze lektora. Po otevření vysokých škol v r. 1945 přednášel opět na přírodovědecké fakultě Karlovy university o matematice; některé přednášky konal rusky, aby seznámil studenty s ruskou matematickou terminologií.

Koncem května 1952 byl E. Bunickij dopraven do nemocnice na Bulovce ve vážném stavu a tam zemřel 7. srpna 1952, nezanechav blízkých příbuzných. Pohřeb mu vypravila přírodovědecká fakulta university Karlovy.

Vědecká činnost E. Bunického byla rozsáhlá — počet jeho prací je asi 50 — a zahrnovala široké obory matematiky. První jeho práce se týkala geometrického problému; byla to práce „*Konstrukce městíčků, jejichž součet je kvadratury schopný*“ (rusky, Vestnik opytnoj fiziki a elementarnej matematiki, 1894). Geometrických problémů se týče i několik dalších prací E. Bunického, z nichž větší jsou „*O nekonečně vzdálených elementech v geometrii polohy*“, 1903, „*O asymptotických parabolách*“, Časopis pro pěstování matematiky a fyziky, 1928; o elementární geometrii s vyššího hlediska přednášel E. Bunickij na Karlově universitě ve st. r. 1936-37.

Hlavním oborem pracovním E. Bunického byla však klasická analýsa, zejména pak theorie diferenciálních a integrálních rovnic. Z toho oboru jsou známé jeho práce „*Un système particulier d'équations intégrales*“, „*Sur les solutions singulières des équations de Raffy*“, „*Sur une classe d'équations intégrales*“, uveřejněné v Bulletin des sciences mathématiques 1907 a 1908,

jakož i práce „*Sur la fonction de Green des équations différentielles linéaires ordinaires*“, *Journal de mathématiques pures et appliquées*, 1909. Po řadu let konal E. Bunickij na Karlově universitě přednášky o integrálních rovnicích s hlediska aplikací v pojistné matematice a v matematické fyzice, o obyčejných a parciálních diferenciálních rovnicích s hlediska potřeb matematické fyziky, o variačním počtu a o jiných oborech klasické analýsy. (Své přednášky o variačním počtu konané na universitě v Oděse vydal r. 1911 stejně jako své přednášky o diferenciálním počtu tamtéž konané.)

Zájem E. Bunického se upíral též k některým problémům teorie čísel, algebry a matematické logiky. Zvláště je nutno upozornit na práce E. Bunického z teorie numerického počítání. Po řadu let přednášel na Karlově universitě o diferenčním počtu. Jeho uveřejněné práce o problémech interpolace mají stále význam.

Nelze opominout pomoc E. Bunického studentům při studiu sovětské literatury matematické.

Práce E. Bunického budí obdiv tím spíše, že byla konána v nejméně těžkých poměrech hmotných. Nepatrný příjem lektora, později nepatrná pense s odměnou za konané přednášky, sotva postačovaly ke krytí nejnásilnějších potřeb. Přesto byl E. Bunickij stále vědecky činný a až do věku 78 let konal přednášky.

Mnoho českých žáků E. Bunického zachová ho ve vděčné paměti.

Josef Bílý Praha.

Životopisná data a data o ruských pracích E. Bunického jsou čerpána ze spisu E. Bunického uloženého na děkanátu bývalé přírodovědecké fakulty KÚ, hlavně z údajů, které učinil E. Bunickij při podání žádosti fakulty o zvýšení pense.

SEZNAM VĚDECKÝCH PRACÍ EUGENA BUNICKÉHO

1. Konstrukce měsíčků, jejichž součet je kvadratury schopný (rusky), *Věstník opytnoj fiziki i elementarnoj matematiki*, 1894.
2. Úloha o hráčích (rusky), *V. op. f.* 1896.
3. Řešení jednoho geometrického problému methodou barycentrického počtu (rusky), *V. op. f.* 1896.
4. O jednom zobecnění řad aritmetických a geometrických (rusky), *V. op. f.* 1896.
5. Elementární teorie elipsy (rusky), 50 str., *V. op. f.* 1896—1897.
6. O rozkladu součinu $1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n$ na prvočísla (rusky), *V. op. f.* 1898.
7. Některé aplikace matematické logiky na aritmetiku (rusky), *V. op. f.* 1898.
8. Počet elementů v logickém polynomu (rusky), *V. op. f.* 1898.
9. K teorii kongruencí podle složeného modulu (rusky), *Priloženije k protokolam matematičeskogo otdělenija Novorossijskogo Obščestva Jestestvoispytatelej*, 1899.
10. Některé aplikace matematické logiky na teorii největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku (rusky), *V. op. f.* 1899.
11. O rozvoji některých určitých integrálů v řady (rusky), *Prilož. k prot. mat. otd. Nov. Ob. Jestestv.* 1900.

12. O nekonečně vzdálených elementech v geometrii polohy (54 str. a 10 str. úvodu, rusky), *Zapiski Novorossijskogo Universiteta*, 1903.
13. Poznámka ke vzorci Edelsteinově pro výpočet plochy trojúhelníka pomocí jeho těžnic (rusky), *V. o. f.* 1905.
14. Un système particulier d'équations intégrales, *Bulletin des sciences mathématiques*, 1907, 31, str. 121 až 128.
15. Sur les solutions singulières des équations de Raffy, *Bulletin des sciences mathématiques*, 1908, 31, str. 250 až 263.
16. Sur une classe d'équations intégrales, *Bulletin des sciences mathématiques*, 1908, 32, str. 14 až 31.
17. Sur la fonction de Green des équations différentielles linéaires ordinaires, *Journal de mathématiques pures et appliquées*, 1909.
18. K teorii funkce Greenovy pro obyčejné lineární rovnice diferenciální (rusky, 330 str.), *Zapiski matematiceskogo oddělenija Novorossijskogo Obščestva Jestestvoispytatelej*, 1913.
19. K teorii maxim a minim funkce jedné proměnné, část I. (rusky), *V. o. f.* 1914.
20. K teorii maxim a minim funkce jedné proměnné, část II. (rusky) *V. o. f.* 1915.
21. K teorii krajních hodnot spojité funkce jedné proměnné (rusky), *Zapiski Novorossijskogo Universiteta*, 1915.
22. K otázce o řešení obyčejných lineárních diferenciálních rovnic při daných hraničních podmínkách (219 str. a 9 str. úvodu, rusky), *Zap. matem. odd. Nov. O. Jestestv.* 1916.
23. K teorii interpolace (rusky), *Zap. Nov. Univ.* 1916.
24. O jedné vlastnosti spojitých funkcí (rusky), *V. o. f.* 1917.
25. Odstranění irracionalit ze jmenovatele zlomku (rusky), *V. o. f.* 1917.
26. O derivování funkce funkcí (rusky), *Zap. fiz. mat. O-va pri Kazanskom Universitete*, 1918.
27. O dělení mnohočlenu (rusky), *V. o. f.* 1918.
28. O jednom zvláštním případě řešení obyčejné lineární diferenciální rovnice při daných hraničních podmínkách (rusky), *Zap. Nov. Univ.* 1911.
29. Sur la définition de la fonction de Green d'une équation différentielle linéaire ordinaire dans un cas particulier (rusky), *Žurnal čistogo i prikladnogo znaneja*, Oděsa, 1921.
30. Poznámka k větě Wilsonově (rusky), *Učenyje Zapiski*, Praha, 1925.
31. O jednom kriteriu závislosti dvou funkcí (rusky), *Uč. zap.*, Praha, 1925.
32. O jednom případě spojitosti spektra obyčejné lineární diferenciální rovnice druhého řádu s proměnným parametrem (rusky), *Uč. Zap.* Praha, 1925.
33. O integraci úplných diferenciálů, *Časopis pro pěstování matematiky a fyziky*, 57 (1928), str. 87—94.
34. Poznámka k vzorci Euler-Maclaurinově, *Časopis* 57 (1928), str. 95—102.
35. O asymptotických parabolách, *Časopis* 57 (1928), str. 186—201.
36. Sur le problème d'interpolation, *Aktuárské vědy*, 1 (1929), str. 69—102
37. O podmínkách dostačujících v teorii krajních hodnot funkcí, *Časopis* 60 (1930), str. 12—28.
38. Sur un critère de la dépendance fonctionnelle entre deux fonctions, *Aktuárské vědy*, 2 (1931), str. 93—98.
39. Théorie de la divisibilité des nombres fractionnaires d'une classe spéciale, *Věstník Král. Čes. Spol. Nauk*, 1934.
40. Sur la fonction réciproque réelle et continue, *Časopis* 64 (1934-35), str. 289—292.
41. O jedné soustavě kongruencí, související s větou Wilsonovou. *Časopis* 69 (1939-40), str. 97 až 109.
42. Kettenbruchentwicklungen der Quadratwurzeln aus den ganzen exakten Quadraten, *Věstník Král. čes. spol. nauk*, 1942.

43. Sur une formule du calcul intégral, *Časopis* 72 (1947), str. 129 až 130.
44. Poznámka k článku „O integraci úplných diferencíálů“, *Časopis* 72 (1947), str. 131—136.
45. Étude des fractions continues suivant un module entier $m > 1$. *Časopis* 73 (1949), str. 109—119.
46. Remarque sur le critère de l'indépendance des caractères. *Aktuánské vědy*, 8 (1950), str. 53—60.
47. Rozklad obyčejného lineárního diferencíálního operátoru pomocí fundamentálního systému příslušné rovnice. *Časopis* 74 (1950), str. 180—182.